

Przewodniczący PTF od 1904

Prof. Kazimierz Twardowski
Prof. Kazimierz Ajdukiewicz
Prof. Tadeusz Kotarbiński
Prof. Klemens Szaniawski
Prof. Władysław Stróżewski

Kazimierz Ajdukiewicz

Klemens Szaniawski

Tadeusz Kotarbiński

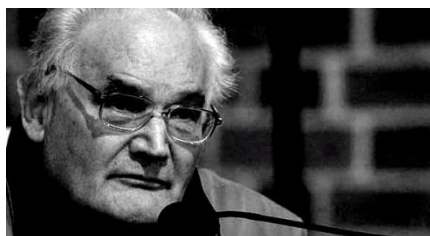
Kazimierz
Twardowski

**POLSKIE
TOWARZYSTWO
FILOZOFICZNE**

ROK ZAŁOŻENIA 1904

**JAKIEJ
FILOZOFII
POLACY
POTRZEBUJĄ?**

Władysław Stróżewski

"Dzień poświęcony obchodowi pamiątki traktatu w Wiedniu, roku przeszłego zawartego, który zrobił z nas tym, czym jesteśmy, jako jest uroczystością całego przezeń odrodzonego kraju, tak powinien być uświetniony od każdego stanu i od każdego z współrodaków, w sposób, jaki najwidoczniej oznacza te radosne uczucia, którymi został przyjęty.

Tego to dobroczynnego traktatu jest skutkiem, że w tej starożytnej nacji naszego nauk mistrzyni ja ojczystą mową moim współziomkom wykładam filozofię... Niechaj współbracia moi upamiętniają takie uroczystości narodowe wykazywaniem dobrodziejstw zdziałanych w tych przedmiotach, których utrzymywanie, doskonalenie i wyjaśnianie im polecono. Niech każdy przyczynia się do rozszerzenia ich użyteczności w miejscu, które jest mu poruczone... Ja nauczyciel filozofii, uczczenie święta narodowego chcę oznaczyć trybem mnie najprzyzwoitszym, współrodakom najużyteczniejszym; to jest zatrzymaniem baczności naszej nad spostrzeżeniami: czym u nas dawniej była filozofia, czyli i jak jest teraz, jaka być powinna i być może, jaką drogą do niej dochodzić należy? ...Prawdę, a prawdę czystą filozof kochać powinien, prawdę ma wykazywać tyle, ile użyteczność wymaga. Żądać od nauczyciela filozofii, aby odstąpił prawdy i użyteczności dla trafienia w cudze gusta i dogadzania pewnemu widzenia sposobowi – byłoby to niesprawiedliwie żądać od niego rzeczy niegodziwej". Feliks Jaroński (1777 – 1827).

W pierwszą rocznicę traktatu, zawartego w Wiedniu 1809 r., w wyniku którego po wojnie austriacko-francuskiej powiększone m.in. zostało Księstwo Warszawskie o obszar zajęty w III rozbiorze Polski, na publicznym posiedzeniu Akademii Krakowskiej profesor filozofii na Uniwersytecie Krakowskim, Feliks Jaroński, przedstawił rozprawę pt.: "Jakiej filozofii Polacy potrzebują?" I chociaż kolejny raz przedwcześnie okazała się wyrażona przez niego w tym tekście radość i nadzieja na odzyskanie własnej państwowości wraz z intelektualną suwerennością, to przecież postawione przez niego pytanie inspirowało i aktywizowało środowiska filozoficzne przy okazji ważnych dla Polaków wydarzeń i powiązanych z nimi dat. Nie ulega wątpliwości, iż najważniejszą z nich stała się data odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r. Wtedy znowu powróciło pytanie postawione przez Feliksa Jarońskiego i stało się niezmiernie ważne dla członków Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, które powstało we Lwowie w 1904 r. za sprawą Kazimierza Twardowskiego. Dlatego właśnie obecni członkowie PTF, jako spadkobiercy tej tradycji uznali, iż najlepszym sposobem uczczenia 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości będzie ponowienie tego pytania i zaproszenie do poszukiwania na nie odpowiedzi również zainteresowanych filozofią przedstawicieli młodego pokolenia Polaków.

XXX OLIMPIADA FILOZOFICZNA

Barbara Markiewicz
Przewodnicząca KG OF

XXX Olimpiada Filozoficzna
Edycja specjalna z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości
JAKIEJ FILOZOFII POLACY
DZISIAJ POTRZEBUJĄ?

Wybierz i opracuj w formie pisemnej jeden z podanych niżej tematów, a następnie złóż pracę dyrektorowi szkoły, opiekunowi lub sekretarzowi właściwego Komitetu Okręgowego OF do dnia 30 listopada 2017r. (adresy Komitetów Okręgowych są zamieszczone w Biuletynie „Olimpiada Filozoficzna” oraz na stronie www.ptfilozofia.pl)

TEMATY PRAC PISEMNYCH ETAPU SZKOLNEGO

- 1. Jakie oblicza współczesnego patriotyzmu prezentuje refleksja filozoficzna?**
Opiekun naukowy: prof. dr hab. Krzysztof Brzechczyn (IF UAM)
- 2. Czy potrzebna nam jest dzisiaj filozofia dziejów?**
Opiekun naukowy: dr hab. Jakub Kloc-Konkołowicz (IF UW)
- 3. Jaka rolę w kształtowaniu obrazu świata odgrywają dzisiaj nauka, filozofia i religia (teologia)?**
Opiekun naukowy: ks. prof. dr hab. Jan Krokos (IF UKSW)
- 4. Czy obserwujemy własne stany psychiczne? Spór o introspekcję we współczesnej filozofii umysłu i kognitywistyce.**
Opiekun naukowy: dr Katarzyna Kuś (IF UW)
- 5. Jaka rolę pełni w sztuce współczesnej pojęcie gustu?**
Opiekun naukowy: prof. dr hab. Iwona Lorenc (IF UW)
- 6. Jak podejmować racjonalne decyzje w sytuacji niepewności? Rozwiń problem w odwołaniu do polskiej filozofii analitycznej.**
Opiekun naukowy: dr hab. Tomasz Puczyłowski (IF UW)
- 7. Czy filozofii uczymy się od mistrzów, czy wzorujemy się na autorytetach? Jaki jest etyczny wymiar tej relacji?**
Opiekun naukowy: dr hab. Anna Malitowska (IF UAM)
- 8. Czy filozofia jest na sprzedaż? Rozważ problem w kontekście zachodzącego procesu powszechnej komercjalizacji.**
Opiekun naukowy: dr hab. Tomasz Wiśniewski (IF UW)
- 9. Czy idea tolerancji może być elementem systemu bezpieczeństwa narodowego?**
Opiekun naukowy: dr hab. Mariusz Kubiak (INSiB UPH)
- 10. Czy żyją dzisiaj wielcy filozofowie? Odpowiedz na to pytanie, odwołując się do twórczości Leszka Kołakowskiego.**
Opiekun naukowy: prof. dr hab. Barbara Markiewicz (IF UW)
- 11. Między egoizmem a troską o siebie. Która z tych postaw odpowiada nowoczesnej etyce?**
Opiekun naukowy: dr hab. Marcin Zdrenka (IF UMK)
- 12. Jakie znaczenie w zglobalizowanym świecie może mieć tradycja republikańska? Odpowiedz na to pytanie odwołując się także do polskiej tradycji politycznej.**
Opiekun naukowy: prof. dr hab. Agnieszka Nogal (IF UW)
- 13. Dlaczego warto dzisiaj czytać klasyków filozofii starożytnej i średniowiecznej?**
Opiekun naukowy: prof. dr hab. Krystyna Krauze-Błachowicz (IF UW)
- 14. Jak być realistą w świetle współczesnego sporu o uniwersalia?**
Opiekun naukowy: dr hab. Sebastian Tomasz Kołodziejczyk (IF UJ)

SUGESTIE BIBLIOGRAFICZNE

Ad. 1. J. M. Bocheński OP, *O patriotyzmie.*, 1989; J. Kłoczowski (red.), *Patriotyzm Polaków. Studia z historii idei.*, 2007; T. Kotarbiński, *Odpowiedź na ankietę w sprawie patriotyzmu*, w: idem, *Myśli o ludziach i ludzkich sprawach.*, 1986; J. Sadowski (red.), *Oblicza patriotyzmu.*, 2009; K. Twardowski, *O patriotyzmie*. W: idem, *Myśl, mowa i czyn*, 2013.

Ad.2. I. Kant, *Pomysły do ujęcia historii powszechnej w aspekcie światowym*, w: Idem, *Przypuszczalny początek...*, 1995; G. W. F. Hegel, *Wykłady z filozofii dziejów*, 1958; K. R. Popper, *Nędzą historycyzmu*, 1999; F. Fukuyama, *Koniec historii*, 2000; A. Ochocki, *Filozofia i burze dziejowe*, 2001; A. Leder, *Rysa na tafl. Teoria w polu psychoanalitycznym*, 2016; W. Benjamin, *O pojęciu historii*, w: Idem, *Anioł historii*, 1996.

Ad. 3. *Filozofia religii*, red. S. Janeczek, 2012; Jan Paweł II, *Encyklika Fides et ratio*; S. Kamiński, *Światopogląd - religia - teologia*, red. M. Walczak i in., 1998; *Panorama współczesnej filozofii*, red. J. Hołówka i in. 2016.

Ad. 4. D. Armstrong, *Materialistyczna teoria umysłu* (r. „Introspekcja”); G. Ryle, *Czym jest umysł?* (fragment „Introspekcja”); R.E.Nisbett, T. DeCamp Wilson, 1995; *Powiedzieć więcej niż się wie. Sprawozdania słowne o procesach psychicznych*, w: T. Tyszka (red.) *Czy powrót do introspekcji*, s. 59-115; L. Wittgenstein, *Dociekania filozoficzne*, tezy 243-315.

Ad. 5. D.Hume, *Sprawdzian smaku*, w: *Eseje z dziedziny moralności i literatury*, r.w.; I. Kant, *Krytyka władzy sądu*, 2004; G. Debord, *Spółczesność spektaklu*, 2006, B. Prośniewski, *Gust nasz pospolity*, 2014.

Ad. 6. K. Ajdukiewicz, *Logika pragmatyczna*, 1965; idem: *Zagadnienie uzasadnienia, Zagadnienie racjonalności zawodnych sposobów wnioskowania*, w: *Język i poznanie*, r.w.; T. Kotarbiński, *Wybór pism*. T. 1-2, 1957-1958; J. M. Bocheński OP, *Logika religii*, 2009; J. Woleński, *Logika i inne sprawy*, 2017.

Ad. 7. J.M. Bocheński, *Co to jest autorytet?*, [w]: idem, *Logika i filozofia. Wybór pism*, 1993, K. Jaspers., *Autorytety. Sokrates, Budda, Konfucjusz, Jezus*, Wyd. KR, Warszawa 2000; G. Steiner, *Nauki Mistrzów*, 2007..

Ad. 8. M. Horkheimer, Th. W. Adorno, *Dialektyka oświecenia. Fragmenty filozoficzne*, 2010; M. J. Sandel, *Czego nie można kupić za pieniądze?*, 2013; M. Nussbaum, *Nie dla zysku. Dlaczego demokracja potrzebuje humanistów*, 2016; E. Fromm, *Mieć czy być?*, 2015; J. Baudrillard, *Symulakry i symulacja*, 2005; K. Marks, *Rękopisy ekonomiczno-filozoficzne*, 1958.

Ad. 9. *Strategia bezpieczeństwa narodowego RP* <https://www.bbn.gov.pl/ftp/SBN%20RP.pdf> ; W. Kitler, *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe uwarunkowania. Kategorie. System*, 2015; R. Jakubczak, J. Flis, *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI w.*, 2006; M. Walzer, *O tolerancji*, 2013; J. Locke, *List o tolerancji* <http://filozofiauw.wikidot.com/teksty-zrodlowe>.

Ad. 10. L. Kołakowski, *"Wielki filozof" jako kategoria historyczna*, w: Idem, *Pochwała niekonsekwencji*, 2002; *Niepewność epoki demokracji*, 2004; *Mini wykłady o maxi sprawach*, 2009; *O co nas pytają wielcy filozofowie?* 2004; *Ułamki filozofii*, 2017.

Ad.11. M. Foucault, *Hermeneutyka podmiotu*, 2012; P. Stankiewicz, *Sztuka życia według stoików*, 2014; Platon, *Obrona Sokratesa*, r.w.; F. Nietzsche, *Ecce homo: jak się staje – kim się jest*, r.w.; L. Ferry, *Jak żyć?*, 2011; Marek Aureliusz, *Rozmyślania*, r.w., M. Montaigne, *Próby*, r.w., J. M. Bocheński, *Podręcznik mądrości tego świata*, 1992.

Ad.12. Ciceron, *Rzeczpospolita*, r.w., A. Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej* (fragmenty), 1953; I. Kant, *O wiecznym pokoju*, r.w.; Konstytucja 3 Maja; St. Filipowicz, *Pochwała rozumu i cnoty. Republikańskie credo Ameryki*, 1997.

Ad.13. G. Reale, *Myśl starożytna*, 2012, P. Hadot, *Filozofia jako ćwiczenie duchowe*, 2003, W. Seńko, *Jak rozumieć filozofię średniowieczną*, 2001; St. Swieżawski, *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, 2000; T. Bartoś, *Koniec prawdy absolutnej. Tomasz z Akwinu w epoce późnej nowoczesności*, 2010.

Ad. 14. K. Ajdukiewicz, *W sprawie „uniwersaliów”*, w: *Język i poznanie*, t.1, 1985, s. 196-210; D.M. Armstrong, *Czy naturalista może wierzyć w uniwersalia?*, [w:] J.J. Jadacki, T. Bigaj, A. Lissowska (red.), *Co istnieje? Antologia tekstów ontologicznych z komentarzami*, t. I, 1996, s. 190-201; A. Chrudzimski, *Metafizyczny realizm* <http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/serwis/?l=1&p=wyk56&m=45&ik=9&ij=1>, T. Kotarbiński, *O postawie reistycznej, czyli konkretyzycznej*, w: *Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk*, 1986, s. 388-396; T. Kotarbiński, *Fazy rozwojowe konkretyzmu*, w: j.w., s. 397-404; D.K. Lewis, *Światy możliwe*, w: T. Szubka(red.), *Metafizyka w filozofii analitycznej*, TN KUL, Lublin 1995, s. 127-135; W.v O. Quine, *O tym, co istnieje*, [w:] idem, *Z punktu widzenia logiki. Dziewięć esejów logiczno-filozoficznych*, 2000, s. 29-47; B.Russell, *Świat powszechników*, [w:] *Problemy filozofii*, r.w.

**Przedstawione powyżej sugestie bibliograficzne mają charakter pomocniczych wskazań i nie stanowią katalogu źródeł, do których obowiązkowo należy odwołać się w pracy.
Zachęcamy także do własnych poszukiwań filozoficznych inspiracji!**